

Willkommen in de Nationaalpark

- De Wattensee hett een Bedüden van groot Belang as:**
- Levensrümte för Seehunnen und Kegelrubben
 - Zentraale Rüststreek („Dreihschiev“) för de Vögeltreck van d´ Noordatlantik: Blot hier finnen Treckvögels genoeg to freten, um up hör lang Treck over Dusenenden van Kilometers tüsken de noordske Bröddsteden un de süüdske Winterlagers genug Energie „uptotanken“).
 - Bröddrebett un Rümte för de Ferenwessel van Waat- un Watervögels
 - Winterstreek för noordske Willgosen
 - „Spieskamer“ van de Noordsee (Lüttjestleevgood leevt van dat herindragen Nähren, un de bünt weer Freten för hooger Deren)
 - Levensrümte för besünner Planten, de anpasst bünt an Solt un Wind, an Overfloden un Oversanden (t.B. Seegras, Krückfoot [„Queller“], Strandasters un Strandhafer)
 - Kultuurrümte un Heimaat van de hier levende un warkende Minsken
 - Verhalensrebett för Millionen van Ferjengasten

Lütje Steern bröden just op de Stranden.

Van Harten willkommen in de Nationaalpark „Nedersassens Wattensee“!

Se lehren hier en Landskupp kennen, de dat in de heel Werelt blot eenmaal giff. Daarom mutten wi achtgeven, dat wi dat up Stee hollen un nix un nüms daarin Schaa lieden deit. Tosamen mit de Nederlandske un Sleswig-Holsteenske Wattensee wurr de Nedersasske Wattensee daarom 2009 as Weltnatüürarve van de UNESCO anerkennt.

Wi geven Hör hier belangrieke Henwiesen mit up Weg, umdat Se disse Natür recht beleven un geneten un toglied ok to dat Bewahren bidragen können.

Dit Foltbladd sall Hör Utkunft geven over:

- De besünner Wahrrebetten van de Nationaalpark
- De Bedüden van dat Watt
- De Steden, waar wat over dat Watt to finnen is

De Nationaalparkverwalten wünschet Hör een Verbliev, de Se so gau neet weer vergeten!

Queller (Soltmeedjes)

Levensrümten in de Wattensee

Dat **Watt** is de Deel van de Wattensee, de in de Wessel van de Tieden stadig unner Water kummt un weer dröög fällt. Prielen un Seegaten in dat Watt blieven alltied vull Water. Up un unner de Bovensied van dat Watt leven Hunnertdusenenden van lüttje un lüttjeste Deren. De sluken ut Water un Grund herut dat Nähren man ok Schaagood, wat mit de Flood ranspöolt word. Se sülvst bünt weer riek Nähren för Fischen un Vögels.

Soltmeedjes greien, wenn vör de Diek sovöl Sand un Slied oflagert word, dat de Flaken „ut de Tiden herutwassen“ un lot noog van Tied to Tied unner Water komen. Unner disse besünner Bedingens van Levensrümten mit mehr of minner vööl Solt in dat Water, faken of neet so faken Flood un wesselnd Nährgood is en hoog spezialiseert Levensgemeenskupp ranwussen. Sowat 400 Karvderen bünt t.B. up blot 25 Plantensoorten van de Soltmeedjes anwesen!

Dünen un Strand bildt sük vör all an de Oost- un Noordsied van de Eilannen. Dünen wassen ut ranweiht Sand up. De word tosamenhollen dör Planten mit deep gahnde Wuddels un Spruten. Dünen bünt van levensnödige Belang för de Eilannen un hör Minsken. Solang se mit dichtstahnde Planten bewussen bünt, deenen se as natürelke Slengen un beden Schuul vör de groot Floden. Wel Dünen un hör Gewass köttmaakt, brengt för Deren un Planten Gefahren, man ok för de Minsken.

De Stranden sünd heel bisünners unstadig Leevensrümte, de dör Bülgen un Tog förmt worden. Se sünd overall dor to finnen, wor genug Sand ut de Noordsee anspölt word. In disse Leevensrümte sünd allns Lebennige togegen, de sück up de stillto Wandel van´t Sand instellt hebben. De meest van hör Foor finnen se dor, waar de Bulgen sück dood lopen.

En Nationalpark - wat is dat ?

In een Nationaalpark sall van uns Minsken mögelsk minn ingrepen worden un de Natür sall, so good as ´t geiht, so oflopen, as dat van hör sülmsst vörsehn is. De Nationaalpark „Nedersassens Wattensee“ is 1986 up Weg brocht un unner Gesetz stellt worden.

- In de Nationaalpark „Nedersassens Wattensee“ sall de besünner Egenaard van de Natür un Landskupp van dat Watt vör de Waterkant van Nedersassen bestahn blieven un vör Quaads wahrt worden. Dat gelt ok för dat Bild van de Landskupp so as wi dat wennst bünt.
- De natürelke Loop in disse Levensrümten sall wiederhen anholten.
- De natürelke Mannigfoldigheid van Deren un Planten in de Bereck van de Nationaalpark sall bestahn blieven.

Dat versteiht sük van sülmsst, dat de Minsken disse Natüür beleven düren. De utwesen Paden wiesen Hör de vull Riekdom van de Natüür. Schiller un Wiestafels helpen Hör, sük torecht to finnen, de Natüür to beleven un vertellen Hör haast all, wat Se weten willen, sünner dat Se daar stören.

Besünner Levensrümten in de Wattensee van Nedersassen bünt

- de Geestkanten an de Jaadbuggt (bi Dangast) un bi Cuxhaven-Sahlenbörg mit hör Moor- un Heidflacken,
- Brackwater-Reitstrecken in Buggten (Dullert) un an de Westsied van de Wesermund, waar sük Solt- un Sötwater misken deit,
- dat Butendieks-Hoogmoor in de Jaadbuggt (Sehestedt),
- Seegrasmeden un
- Musselbanken
- Siet 2001 tellen ok Waterrebetts van de Noordsee in d´Nörden van Börkum un Baltrum to de Nationaalpark, wielat se belangrieke Feerwesselsteden för Trüüraanten bünt. 2010 kwemen mehr Flacken in de Seebereck d´rbi.

Information un Bilden

Uns Nationaalpark-Husen un Zentrums beden Utstellens, Vördragen, Utflüggten un Beleevisprogrammen bit hento „Bildungsurlaub“ an. Fragen Se ok na besünner Angeboden t. B. för Schoolklassen of för Koppels. Wiedere Informatschoon un Adress ünner: www.nationalpark-wattenmeer.de/ infozentren

An de Küst

- Bensersiel
- Carolinensiel
- Cuxhaven
- Dangast
- Dornumersiel
- Dorum-Neufeld
- Fedderwardersiel
- Greetsiel
- Minsen (Wangerland)
- Norddeich
- Sehestedt
- Wilhelmshaven

Up de Inseln

- Baltrum
- Borkum
- Juist
- Norderney
- Spiekeroog
- Wangeroog

Nationaalpark-Watt- un Gastenföhrens

En Bült Nationaalpark-Watt- un Gastenföhrrers/kes bünt in un an de Nationaalpark besünners utbildt worden. Se hebben ´n Schien daarvör kregen (to kennen an dat Nationaalpark-Logo). Wennehr daar föhrt word un waar, dat worden Se dör de Uthangsels of ünner: www.nationalpark-wattenmeer.de/ veranstaltungen/nds gewahr.

Eenmalig in de Werelt -

in de wiede Werelt neet natomaken

De Levensrümte Wattensee an de düütske Noordseeküst giff dat in disse Förm in de heel Werelt kien tweed Maal. Wi tellen hier up, wat dat utmaakt:

- De Wattgrund fällt na de open Noordsee hen blot heel sacht of (hoogstens 10 m deep)
- Groot Stromen, de in de Wattensee herinlopen, föhren Sweevgood mit sük, dat hier oflagert word
- Bi een Tidenhögt (de Unnerscheed van Hoog- un Leegwater) van over 1,70 m word de Drift van de See her so groot, dat sük ok Materiaal van de See her ofsetten deit
- De van de anflagen Sand upwussen Dünen un Sandplaten bünt natürelke Slengen
- Dat Seeklima sünner allto groot Koll of Warmte maakt de Wattenlandskupp open (in de Tropen wassen daar unner anners glike Umstännnen Mangrovenbomen).

De Nationaalpark in d´ Overblick

Dat fung an: 1986

Dat umfaat: Watten, Prielen, Meden (Heller, Soltmeedjes), Dünen un anner typisk Levensrümten vör Nedersassens Küsttüsken Dullert un Elbmund. All Eilannen, Platen un Sandbanken tellen mit daarto.

Utmaat: sowat 3.450 Kilometer in ´t Quadraat, daarvan bünt

- Rüstbereck: 68,5 %
- Tüskenbereck: 31,0 %
- Verhalensbereck: 0,5 %

anner Uttakens:

- UNESCO Weltnatüürarve siet 2009
- UNESCO-Biosphärenreservaat siet 1992
- FFH- und EU-Vogelschutz-Gebiet
- Fuchtrebett van internationaal Bedüden („Ramsar Konvention“) van 1976 of an
- Besünners weekmodig Seegegend (PSSA) siet 2002
- Nationaler Geotop siet 2006

Uppass un Wacht an Ort un Stee:

- Nationalpark-Oppasser un Freewilligen
- Freeiwillig Landskuppswachters
- Schandarms un Waterschandarms
- Natüürrachten

Rutgeever:
Nationalparkverwaltung Niedersächsisches Wattenmeer
Virchowstr. 1, 26382 Wilhelmshaven
Telefon: 04421 911-0
E-Mail: poststelle@nlpww.niedersachsen.de
Internet: www.nationalpark-wattenmeer.de

Billr: N. Hecker/NLPV; J. Lacina/NLPV; V. Lautenbach/Mellumrat; R. Lottmann; B. Schmidt/NLPV; E. Schonart; Nationalparkverwaltung
Tekens: Steffen Walentowitz
Stand: 02/2025
Klimaneutral geprenkelt
up 100 % Kringloop-Poppier

www.klaeser-angel.de | 121 125

Druckprodukt
CO₂-kompensiert
klima-druck.de
ID-Nr.: 25192875
VDM®

Mehr Informationen zur Berechnungsmethode, zur Kompensation und dem gewählten Goldstandard: Klimaschutzprojekt finden Sie unter klima-druck.de/ID

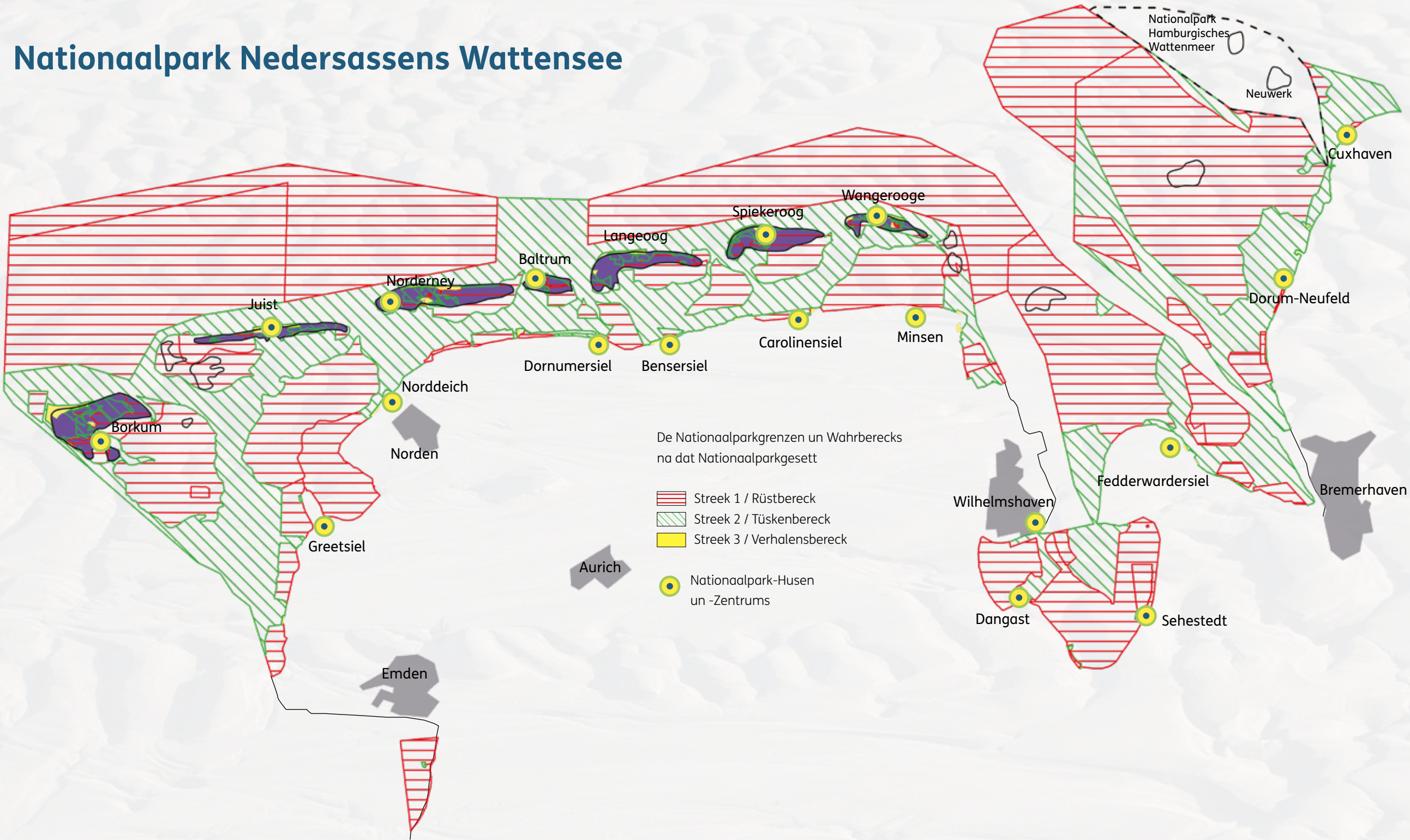
Nationale Naturlandschaften

De Natschonalpark un de Biosphärenregion Nedder-sassische Wattenmeer sünd Deel van de Natschonal Naturlandschaften (NNL), de Bündnis van de düütsch Natschonalparke, Naturparke, Biosphärenreservaten un Wildnisrebeeden.
www.nationale-naturlandschaften.de

Nationaalpark Nedersassens Wattensee

De Wahrberecks van de Nationaalpark

De Nationaalpark „Nedersassen Wattensee“ is in dree verscheden Wahrberecks indeelt.

- Rüstberek**
De Rüstberek umfaat de Delen van de Landskupp in de Nationaalpark, de an 't fiensten un nausten bünt un dürt blot up de uttekend Paden betreden worden. Hier gellen de scharpste Regels.
- Tüskenberek**
Hier gellen dörgahns desülvig Regels as in de Rüstberek. Se dürt aber freei betreden worden, mit Utnahm van de Hellers in de Bröddttied van de 1. April bit to de 31. Juli.
- Verhalensberek**
Dat sünd meest Baadstrannen, de för dat Verhalen van de Minsk in en natüurnah Umgeven daar sünd.

Hülp mit de Se sük in de Nationaalpark torechtfinnen
In de Foltbladen van de Region un up de Informationstafels van de Nationaalparkverwalten giff dat Oversichtskaarten over de Bereck, in de Se sük nettakkraat uphollen. Schiller geven Hör Henwies up besünner Regels un ok over de Soort van de Wahrberek, in de Se dann bünt. De tolaten Wegen bünt in de Landskupp sülvst mit bunt Pahlen De tolaten Wegen bünt in de Landskupp sülmst kenntekend: Pfählen verseen:
■ Wannerpaden grön
■ Riederpaden rood

Up de Eilannen bünt de tolaten Wegen over de Dünen dör groot „Dünenkrüzen“ utwesen.

- In de Rüst- un in de Tüskenberek is 't all verboten, wat de Nationaalpark of enkelten van sien Delen vernelen, toschannmaken of verannern deit.
- De Rüst van de Natüür dürt neet dör Gedrüüs, Schandaal of anner Ruusje stöört worden.
 - Umdat de hier levend Deren neet ut hör Ruh brocht worden, düren se neet in hör Levens- un Bröddrümten upsöcht, filmt of oflücht worden.
 - Hunnen düren blot an de Lien mitnohmen worden.
 - Draken un Modellflegers düren hier neet uplaten worden.
 - Dat Kitesurfen of Buggykiten is in de Tüsken- un de Rüstberek verboten. Fragen Se na, an welke Steden dat mögelk is.

Neet blot för dat Verhalen, ok för anner Nütt (Landweertschupp, Fiskeree, Jaggt, Sportbooten u.a.) giff 't to dat Wahren van de Natüür in de Rüst- un in de Tüskenberek besünner Regels.

Dat Betreden van de Rüstberek
De Rüstberek dürt dat hele Jahr blot up de utwesen un uttekend Wegen, Paden un Placken betreden worden, t. B. um to Keiern un to Wannern, to Radfahren, Rieden un för Kuutsfahrten. Daarmit hebben Se genug Mögelkeiten, de Natüür to geneten sünnner to stören. Man achten se ok up besünner Regels, de blot in bestimmte Tieden of an bestimmte Steden gellen. Se worden dör Schiller anwesen.

Dat Betreden van de Tüskenberek
In de Tüskenberek düren Se ok buten de Wegen lopen. Utnahmen gellen för de Hellers un Soltmeedjes, de in de Tied van dat Bröden un Uptrecken van Jungvögels van de 1. April hento de 31. Juli blot up tolaten Wegen betreden worden düren. Wi bidden, ok daarup acht to geven, dat dat Rieden, Radwannern un Kuutsfahren blot up kenntekend Paden stattfinnen deit. Dat Sport- un dat Freeitiedsfisken is in de Tüskenberek mit Utnahm van de Hellers un Soltmeedjes in de Bröddttied overall tolaten. Schuuldünen (Küstenschuul!)

in de Tüskenberek düren dat hele Jahr blot up de kennteken Paden betreden worden.

Dat Betreden van de Verhalensberek
De Verhalensberek is för Verhalen, Freeitied un Kur utwesen. In disse Part van de Nationaalpark düren in 't Geheel sehn all Belangen dörführt worden, sünnner de en Ferjentied an de Noordsee neet to denken weer: (Sünnen)Baden, Rieden, Angeln, Sammeln van Mussels un de verscheden Sportaarden an d' Strand. Neet tolaten sünd Campingtelten un Wohnwagens, Veranstaltens, de vööl Lawai mit sük brengen un Motor-Freeitiedfahrtügen (t. B. Strandbuggies). Fragen Se ok na besünner Regels bi Hör Gemeent- of Kurverwalten! Dit gell besünners för Hundstrannen un Drakenflagen.
Um de wildlevend Deren to wahren, achten Se bitte d'rup, dat Se Hör Sport- un Freeitiedsspillen so ofhollen, dat Se de Rüst- un Tüskenberek in de Naberskupp neet mit inbetrecken.

